

ÖKOISKOLA BESZÁMOLÓ

2025/2026-os tanév

A 2025/2026-os tanévben az ökoiskolai munka középpontjában a fenntarthatósági szemléletformálás, a környezettudatos gondolkodás fejlesztése, az egészséges életmód támogatása, valamint a tanulók társadalmi és közösségi felelősségvállalásának erősítése állt. Intézményünk sajátosságaiból adódóan a fenntarthatósági nevelés nem csupán környezetvédelmi témák feldolgozását jelenti, hanem szorosan kapcsolódik az esélyteremtéshez, a hátránykompenzációhoz és a mindennapi életben is használható gyakorlati tudás átadásához.

A tanév során több olyan iskolai program, projektnap, vetélkedő és tanórai-tanórán kívüli tevékenység valósult meg, amely kapcsolódott az ökoiskolai célkitűzésekhez. A programok célja az volt, hogy a tanulók változatos formában találkozzanak a fenntarthatóság, az egészséges életmód, a környezeti felelősség és a közösségi gondolkodás témáival.

1. „Ép testben, ép lélek” projektnap

A tanév első felében, szeptemberben valósult meg az „Ép testben, ép lélek” projektnap, amelyben a fenntarthatóság témaköre is hangsúlyosan megjelent. A program során a tanulók különböző feladatokon keresztül foglalkoztak az egészséges életmód, a testi-lelki jóllét, a környezettudatos döntések és a fenntartható mindennapok kérdéseivel.

A projektnap egyik fontos célja az volt, hogy a diákok felismerjék: az egészség, a környezet állapota és az életmódbeli döntések egymással szorosan összefüggenek. A feladatok lehetőséget adtak arra, hogy a tanulók ne csak elméleti szinten találkozzanak ezekkel a kérdésekkel, hanem saját életükhöz kapcsolódó példákon keresztül gondolkodjanak róluk.

A program tapasztalatai pozitívak voltak. A tanulók a játékosabb, gyakorlatiasabb feladatokban könnyebben bevonhatók voltak, és több esetben személyes tapasztalataikat is megosztották. A projektnap jól illeszkedett az ökoiskolai célokhoz, mert egyszerre jelent meg benne az egészségtudatosság, a környezeti nevelés és a közösségi együttműködés.

2. Szent Márton-napi vígasságok – fenntarthatósági elemekkel kiegészített vetélkedő

Novemberben a Szent Márton-napi vígasságok alkalmából megrendezett iskolai vetélkedőben szintén megjelentek a környezetvédelemmel és fenntarthatósággal kapcsolatos kérdések. A program hagyományosan fontos közösségi esemény az alsószentmártoni telephely életében,

ezért különösen jó lehetőséget biztosít arra, hogy a helyi közösségi hagyományok és a korszerű környezeti nevelés összekapcsolódjanak.

A vetélkedő játékos formában dolgozta fel a különböző műveltségterületekhez kapcsolódó tartalmakat. A fenntarthatósági feladatok célja az volt, hogy a tanulók egyszerű, érthető és élményszerű módon találkozzanak környezetvédelmi problémákkal, felelős döntési helyzetekkel és mindennapi életükhöz kapcsolódó kérdésekkel.

A program erőssége, hogy nem tanórai keretek között, hanem közösségi eseményként jelenítette meg a fenntarthatóságot. A tanulók így nem elsősorban tananyagként, hanem játékos kihívásként találkoztak a témával, ami segítette az érdeklődés felkeltését és a közös gondolkodást.

3. Nyílt napi fenntarthatósági bemutatóóra

A nyolcadik osztályos tanulók számára szervezett iskolai nyílt napon fenntarthatósági szemléletű bemutatóóra is megvalósult. A foglalkozás célja az volt, hogy a leendő tanulók betekintést kapjanak abba, hogyan jelenik meg intézményünkben a fenntarthatóság oktatása.

A bemutatóóra során a fenntarthatóság komplex szemlélete került előtérbe. A tanulók megismerkedhettek azzal, hogy a fenntarthatóság nem kizárólag környezetvédelmi kérdés, hanem társadalmi, gazdasági és etikai vonatkozásai is vannak. A foglalkozás lehetőséget adott arra is, hogy bemutassuk: iskolánkban a fenntarthatósági nevelés nemcsak alkalmi programként jelenik meg, hanem tantárgyi, projektalapú és érettségihez kapcsolódó formában is.

A nyílt napi program különösen fontos volt abból a szempontból, hogy a fenntarthatóság az iskola arculatának részeként is megjelenjen. A bemutatóóra hozzájárult ahhoz, hogy az érdeklődő diákok és családok képet kapjanak az intézmény környezeti és társadalmi felelősségvállalást erősítő pedagógiai munkájáról.

4. Természettudományos verseny fenntarthatósági állomással

Decemberben a hagyományos természettudományos verseny keretében külön fenntarthatósági állomás várta a diákokat. A verseny célja az volt, hogy a tanulók játékos, csapatmunkára épülő formában dolgozzanak fel természettudományos és környezeti témákat.

A fenntarthatósági állomáson a tanulók olyan feladatokkal találkoztak, amelyek a környezetvédelemhez, a tudatos fogyasztáshoz, az erőforrásokkal való felelős gazdálkodáshoz és a mindennapi döntések környezeti hatásaihoz kapcsolódtak. A csapatmunka fejlesztette az együttműködést, a közös problémamegoldást és a felelős döntéshozatalt.

A program tapasztalata alapján a versenyhelyzet motiválóan hatott a tanulókra. A fenntarthatósági állomás jól kiegészítette a természettudományos verseny többi feladatát, és hozzájárult ahhoz, hogy a környezeti nevelés a természettudományos gondolkodás szerves részeként jelenjen meg.

5. Fenntarthatóság a tanórai és tantárgyi munkában

Az ökoiskolai tevékenységhez a tanév során több tantárgy is kapcsolódott. A biológia, földrajz, fizika, kémia, természettudomány és fenntarthatóság tantárgyak keretében rendszeresen megjelentek olyan témák, amelyek a környezeti felelősséghez, az energiahasználathoz, az éghajlatváltozáshoz, a helyi és globális problémákhoz, valamint a társadalmi-gazdasági folyamatok fenntarthatósági vonatkozásaihoz kapcsolódtak.

6. Fenntarthatóság fakultáció a Zöld Föld Oktatási Program keretében

A tanév egyik legfontosabb ökoiskolai eredménye a fenntarthatóság tantárgy folyamatos működtetése volt. A tantárgy oktatása a Zöld Föld Oktatási Program keretében valósult meg, amely intézményünkben különösen fontos szerepet kap, hiszen kevés iskolában jelenik meg ilyen formában, önálló tantárgyként, érettségi lehetőséggel kiegészülve.

A 2025/2026-os tanévben a fenntarthatóság tantárgy oktatása több csoportban zajlott: nappali tagozaton 10. és 11. évfolyamon, valamint esti tagozaton 10. és 11. évfolyamon. A tantárgy célja nem csupán ismeretátadás volt, hanem a rendszerszemlélet, az önálló véleményalkotás, a

A nappali és esti 11. évfolyamokon a második félévben a tananyag feldolgozása mellett kiemelt szerepet kapott az érettségi projektmunkák elkészítése. A projektmunka során a tanulóknak önálló kutatómunkát kellett végezniük, forrásokat kellett feldolgozniuk, rendszerezniük kellett az összegyűjtött információkat, majd saját következtetéseiket is meg kellett fogalmazniuk. Ez a munkaforma jól illeszkedett az ökoiskolai célokhoz, mert cselekvésközpontú, problémamegoldó és reflektív tanulást igényelt.

7. Fenntarthatóság érettségi

A 2025/2026-os tanév május–júniusi vizsgaidőszakában nappali és esti tagozatos tanulók is középszintű érettségi vizsgát tettek fenntarthatóság tantárgyból. Ez intézményünk ökoiskolai munkájának egyik legfontosabb és leginkább kiemelhető eleme, mivel a fenntarthatóság nemcsak programok és projektnapok szintjén jelenik meg, hanem érettségi vizsgatárgyként is.

A vizsga két fő részből állt: projektmunkából és szóbeli projektvédésből. A projektmunkák során a tanulók a fenntarthatósághoz kapcsolódó témákat dolgoztak fel, önálló kutatómunkára,

rendszerzésre, forráshasználatra és saját vélemény megfogalmazására építve. A szóbeli vizsgán a tanulók bemutatták és megvédték projektmunkáikat, válaszoltak a vizsgabizottság kérdéseire, és ismertették munkájuk főbb eredményeit.

A vizsga tapasztalatai összességében kedvezőek voltak. A fenntarthatóság tantárgyból érettségizők többsége sikeresen teljesítette a vizsgát, többen jeles eredményt értek el, és több tanuló tantárgyi dicséretben is részesült. A projektvédeken összeszedett, tartalmilag megfelelő feleletek hangzottak el.

Az érettségi vizsga visszaigazolta, hogy a fenntarthatóság tantárgy alkalmas a tanulók gondolkodásának, problémalátásának és társadalmi-környezeti érzékenységének fejlesztésére. Különösen fontos eredmény, hogy a projektalapú vizsgaforma olyan tanulóknak is lehetőséget adott az önálló munka és a sikeres vizsgateljesítmény megtapasztalására, akik számára a hagyományos tanórai keretek kevésbé motiválóak.

8. Tapasztalatok és tanulságok

A tanév ökoiskolai programjai összességében eredményesen valósultak meg. A fenntarthatósági szemlélet többféle formában jelent meg: projektnapon, vetélkedőn, nyílt napi bemutatóórán, természettudományos versenyen, tanórai témákban, fakultációs képzésben és érettségi vizsgában is.

A programok egyik legfontosabb tapasztalata, hogy a tanulók akkor vonhatók be legeredményesebben, ha a fenntarthatósági témák gyakorlati, játékos, közösségi vagy személyes élethelyzetükhöz kapcsolódó formában jelennek meg. A vetélkedők, projektnapok és versenyfeladatok különösen alkalmasak voltak arra, hogy a fenntarthatóság ne elvont fogalomként, hanem hétköznapi döntésekhez kapcsolódó kérdésként jelenjen meg.

A tanév kiemelkedő eredményének tekinthető, hogy a fenntarthatóság tantárgyból több tanuló sikeres érettségi vizsgát tett. Ez megerősíti, hogy a Zöld Föld Oktatási Programra épülő fakultáció intézményünkben nemcsak kiegészítő program, hanem az ökoiskolai munka egyik meghatározó pillére.

9. A következő tanév feladatai

A következő tanévben az ökoiskolai munka egyik legfontosabb célja a már működő programok megtartása és tudatosabb egymásra építése. Érdekes tovább erősíteni azokat az eseményeket, amelyek a tanulók szélesebb körét érik el, nemcsak a fenntarthatóság fakultációt választó diákokat.

Kiemelt feladat a projektnapok, vetélkedők és természettudományos programok fenntarthatósági tartalmának további bővítése. Fontos cél, hogy a tanulók minél több alkalommal találkozzanak olyan feladatokkal, amelyek helyi problémákhoz, saját döntéseikhez és mindennapi életükhöz kapcsolják a környezeti és társadalmi felelősség kérdéseit.

A jövőben is cél, hogy a fenntarthatóság ne csupán tanórai vagy tantárgyi tartalom legyen, hanem az iskola közösségi életének, programjainak és pedagógiai szemléletének természetes részeként jelenjen meg.

Pécs, 2026. június 23.

Kis-Vörös Szabolcs és Vljaj Máté

s. k.